

İstanbul Bilgi Üniversitesi
Engelli Öğrencilere Yönelik
Eğitim - Öğretim ve Sınav Tedbirlerine İlişkin
Usul ve Esaslar

Kabul eden makam, tarih ve sayı : Akademik Kurul 04.01.2018, 7 (2)
Mütevelli Heyet, 11.01.2018 (2536)

Ek ve değişiklikler :

Ek ve değişiklik kontrolü :

Amaç

MADDE 1 – Bu usul ve esasların amacı, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde ön lisans, lisans, yüksek lisans veya doktora programlarına kayıtlı veya uluslararası değişim programlarıyla belirli sürelerle öğrenim gören, engelli öğrenciler ile özel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin, eğitim öğretim ve sınavlarla ilgili ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik tedbirlerin alınmasına yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- Bu Usul ve Esaslar 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunu’nun 15. maddesinin 1. Fıkrasında yer alan “Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez. Engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede bütünleştirilmiş ortamlarda, eşitlik temelinde, hayat boyu eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılır.”, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği’nin 12. maddesinin 1. fıkrasının (ğ) bendinde “Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirmek için; engelli öğrencinin sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi okuyucu sağlamak ve engelin doğasından kaynaklanan farklılıklara göre alınacak gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak.” hükmü ile İstanbul Bilgi Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Çalışma Yönergesinin 6. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendinde yer alan “Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulmasını ve fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirmek için; engelli öğrencinin sınavla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi ve engelin doğasından kaynaklanan farklılıklara göre alınacak gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak;” hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Usul ve Esaslarda adı geçen;

- a) Engelli Öğrenci Birimi: İstanbul Bilgi Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi’ni;
- b) Engelli veya Özel Desteğe İhtiyacı olan Öğrenci: engelli veya özel destek ihtiyacı olan İstanbul Bilgi Üniversitesi Öğrencisini;
- c) Fakülte, Yüksek Okul, Enstitü Yönetim Kurulu, İstanbul Bilgi Üniversitesi’ne bağlı Fakülteler, Yüksek Okullar ve Enstitüleri;
- ç) Akademik Danışman engelli veya özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere akademik konularda danışmanlık yapan öğretim görevlisini
- d) Engelli Öğrenci Sorumlusu; Fakülte Dekanlıkları, Yüksek Okul ve Enstitü Müdürlüğü tarafından, yetkili kılınan kişiyi ifade eder,

Eğitim ve öğretim ile sınavların yürütülmesine ilişkin tedbirler ve karar verilmesi

MADDE 4- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 18. maddesinin (b) bendinin 5. Alt bendine göre, “Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar verme” yetkisi fakülte, yüksekokul ve enstitü yönetim kurullarına aittir.

Geçerli rapor ile ve dilekçe veya formla Engelli Öğrenci Birimi’ne başvuran öğrencinin engel durumuna göre ders ve sınavlarda uyarılma, destek ihtiyaçları ve talepleri, Engelli Öğrenci Birimi’nin tavsiyeleriyle birlikte, öğrencinin bağlı bulunduğu Fakülte Dekanlığı/Yüksek Okul/Enstitü Müdürlüğü’ne iletilir ve yönetim kurulları tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

Kararda farklı derslerin eğitim ve öğretim ile sınav ihtiyaçları gözetilmelidir. Karar, İlgili Fakülte, Yüksek Okul, Enstitü tarafından ilgili öğrenciye derhal bildirilir. İlgili öğrencinin engel türü dikkate alınarak, genel usullere göre

BİLGİ Engelli Öğrencilere Yönelik Eğitim - Öğretim ve Sınav Tedbirlerine İlişkin USES

bildirilmiş olan karar hakkında ayrıca Engelli Öğrenci Birimi tarafından telefon, e-posta...vs gibi araçlardan uygun olanı ile de öğrenciye karar ile ilgili bilgi verilir.

Kararın gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla ilgili öğretim elemanlarına ve Planlama Ofisi'ne dağıtımı öğrencinin bağlı bulunduğu Fakülte Dekanlığı/Yüksek Okul/Enstitü Müdürlüğü tarafından yapılır.

Kararda öngörülen tedbirlerin zamanında ve gerektiği gibi alınmasını sağlamak, öğrenci, ilgili tüm öğretim elemanları, Planlama Ofisi, Genel Sekreterlik, Engelli Öğrenci Birimi ve Fakülte Dekanlığı/Yüksek Okul/Enstitü Müdürlüğü arasında iletişim ve koordinasyonu sağlamak, ilgili Fakülte Dekanlığı, Yüksek Okul ve Enstitü Müdürlüğü'nce yetkili kılınan 'Engelli Öğrenci Sorumlusu'nun veya Akademik Danışmanın yükümlülüğündedir. Engelli Öğrenci Birimi ile koordinasyon halinde çalışır.

Eğitim ve öğretimin yürütülmesine ilişkin tedbirler

MADDE 5- Özel destek ihtiyaçlarını geçerli raporla belgeleyen öğrenciler, engel ve ihtiyaç durumlarına göre eğitim ve öğretim ihtiyaçları bakımından özel tedbirlerle desteklenirler.

a) Fakülte, Yüksek Okul, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanan Engelli öğrenci dersin öğretim üyesi, öğrencinin derse kayıt olduğu akademik dönemin ilk üç haftası içinde, öğrenci ile görüşerek, gözleyerek dersin yürütülmesi için alınması gereken tedbirleri ve ihtiyaçlarını belirler.

b) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilerin bilgileri, Fakülte, Yüksek Okul ve Enstitü ve öğretim elamanları tarafından gizli tutulmalıdır.

c) Öğrencinin derse katılımına olanak sağlanması esastır.

ç) Sınıflarda uygun oturma düzeni sağlanır.

d) İşitme kaybı ve görme kaybı olan engelli olan öğrenci olan sınıflarda ders esnasında ön sıralarda oturması dersin öğretim alanını tarafınan yüzü dönük anlatılması gerekir.

e) Mümkün olan derslerde, ders notları ve/veya ders sunumları öğrenciye önceden erişilebilir formatta verilerek desteklenirler.

f) Ödevlerde ek süre verilebilir.

g) Bilgisayarla ders takibi imkânı verilebilir.

ğ) Dersi kayıt etme imkânı verilebilir.

h) Erişilebilir sınıf tahsisi yapılmalıdır.

ı) Derslerin verilmesi/sunum yapılması sırasında sınıfta bulunan engelli veya özel destek ihtiyacı olan öğrencilerin ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır.

i) Sınıfta hiç görmeyen öğrenciler varsa sunumlara ve görseller sesli betimleme ile yapılmalıdır. Bu öğrenciler derse bilgisayarla katılabilirler.

j) Engel grubuna göre öğrencinin talebi halinde kısa ve sadeleştirilmiş bir dil kullanılır.

k) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere verilen proje ve ödevlerde engel durumuna göre uyarlamalar yapılabilir.

l) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan talepleri ve gerekçeleri, Engelli Öğrenci Birimi ve ilgili Fakülte Dekanlığı ve Yüksekokul ve Enstitü Müdürlüğü'nün olumlu görüşü ile ikinci eğitim veya eğitimi Üniversitede mevcutsa on-line eğitimden derisi takip edebilirler.

m) Maddi güçlüğü olan engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere Engelli Öğrenci Birimi'nin başvuru ve Burs Komitesi'nin olumlu görüşü ile eğitim araçları süreli olarak teslim edilebilir.

Muafiyet

MADDE 6- Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilerin engel durumlarına göre almaları mümkün olmayan dersler için muafiyet uygulanmamalı, ilgili Fakülte Yüksekokul, Enstitüsü onayı ile akademik danışmanın ve ders veren öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda uygun bir intibak/ uyarlama yapılmalıdır. Uyarlamanın mümkün olmadığı durumlarda da dersin ders içeriğine ve niteliği gözönüne alınarak(şecmeli/zorunlu) aynı kredide başka bir muadil ders seçmesi sağlanır.

BİLGİ Engelli Öğrencilere Yönelik Eğitim - Öğretim ve Sınav Tedbirlerine İlişkin USES

Sınavların yürütülmesine ilişkin tedbirler

MADDE 7- Özel destek ihtiyaçlarını geçerli raporla belgeleyen öğrenciler, engel ve ihtiyaç durumlarına göre sınavlarda özel tedbirlerle desteklenirler.

- a) Planlama Ofisi tarafından sınav görevlerinin dağıtılmasında, sınava katılacak engelli öğrenci olup olmadığı göz önüne alınmalıdır.
- b) Sınav salonları erişilebilir olmalıdır.
- c) Sınav duyuruları, engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilerin erişimleri gözönüne alınarak yapılmalıdır.
- ç) Engel durumuna göre ihtiyaç duyulursa öğrencilerin talebi ve Engelli Öğrenci Birimi'nin olumlu görüşüm ile ayrı bir sınav salonunda ve ayrı gözetmen/okutman/yazıcı ile sınav yapılmalıdır.
- d) Engelli öğrencinin sınavı, planlanan ana sınavla aynı gün ve zamanda ve sınavın yürütüldüğü diğer salonlara yakın bir yerde yapılmalıdır.
- e) Engelli öğrencinin sınav salonuna tayin edilen gözetmenin (okutman/yazıcı) dersin bağlı bulunduğu bölümden olması ve o dersin kavram ve terminolojisine hâkim kişiler arasından görevlendirilmesi gereklidir.
- f) Engel durumuna göre öğrenciye sınavlarda ek süre verilebilir.
- g) Engel türüne göre öğrenci sınavlarda yardımcı araç gereçler (işitme cihazı, büyüteç v.b.) kullanabilir.
- ğ) Engelli veya özel desteğe ihtiyacı olan öğrencilere gerekli olduğunda bilgisayar kullanmasına izin verilerek sınav yapılabilir.
- h) Görme kaybı olan ve hiç görmeyen öğrencilere ihtiyaçlarına göre, farklı formatta (büyütülmüş punto, ses dosyası vb.) sınav kağıdı hazırlanır.
- ı) Engel türüne göre, Engelli Öğrenci Birimi tarafından ek süre tavsiye edilen öğrencilere (kas hastalıkları, disleksi, ağır işitme, yazma güçlüğü, dikkat eksikliği, yazma güçlüğü) en fazla "sınav süresinin yarısı" kadar ek süre verilebilir.
- i) Konuşma bozukluğu ve işitme engeli nedeniyle sözlü sınavlarda uygun uyarılma ve ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılmalıdır.
- j) Engelli ve özel desteğe ihtiyacı olan öğrenciler, ihtiyaç duydukları tıbbi malzeme, ilaçla ve yiyecek ile sınava girebilirler.
- k) Sınav esnasında engel türüne göre öğrencinin ihtiyaç duyması halinde görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla, sınav görevlisi tarafından kısa süreli sınava ara vermesine izin verebilir.

Hizmetlerden yararlanma

MADDE 8- Bu usul ve esaslarda bulunan hizmetlerden yararlanmak için, engel ve özel destek ihtiyacını geçerli bir raporla belgenmesi ve Engelli Öğrenci Birimi'ne bizzat başvuru yapılması gereklidir.

Yürürlük

MADDE 9- Bu usul ve esaslar Akademik Kurul (İstanbul Bilgi Üniversitesi Senatosu) tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- Bu usul ve esasların hükümlerini İstanbul Bilgi Üniversitesi Rektörü yürütür.